COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.7.2021
COM(2021) 408 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

privind revizuirea și actualizarea celui de al treilea plan de punere în aplicare al Uniunii Europene în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/1021 privind poluanții organici persistenți

{SWD(2021) 201 final}

1. INTRODUCERE

Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POP)[1] („Convenția de la Stockholm”) a fost adoptată în mai 2001 și a intrat în vigoare în 2004. Uniunea Europeană („Uniunea”) și statele sale membre[2] sunt părți la Convenție[3], care a fost transpusă pentru prima dată în dreptul Uniunii prin Regulamentul (CE) nr. 850/2004 privind poluanții organici persistenți[4]. Regulamentul respectiv a fost înlocuit cu Regulamentul (UE) 2019/1021 reformat privind poluanții organici persistenți[5] („regulamentul privind POP”).

În baza articolului 7 al Convenției de la Stockholm, părțile trebuie:

(a) să elaboreze și să depună eforturi pentru a pune în aplicare un plan în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate în temeiul convenției;

(b) să transmită planul lor de punere în aplicare Conferinței părților în termen de doi ani de la data intrării în vigoare pentru partea respectivă a Convenției de la Stockholm;

(c) să revizuiască și să actualizeze, după caz, planurile lor de punere în aplicare la intervale periodice și printr-o modalitate care urmează să fie specificată printr-o decizie a Conferinței părților.

Primul plan european de punere în aplicare, intitulat „Planul comunitar de punere în aplicare” (*Community Implementation Plan* – CIP), a fost elaborat în 2007 [SEC (2007) 341][6]. Planul a fost actualizat pentru prima dată printr-un „Plan de punere în aplicare al Uniunii” (*Union Implementation Plan* – UIP) elaborat în 2014 [COM (2014) 306 final] și actualizat suplimentar la începutul anului 2019 [COM (2018) 848 final]. Revizuirea și actualizarea celui de al treilea plan de punere în aplicare al Uniunii a devenit necesară pentru a aborda suplimentar:

1) reformarea regulamentului privind POP, care a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 850/2004 inițial, în iulie 2019;

2) includerea unui număr de noi poluanți organici persistenți în Convenția de la Stockholm, inclusiv a pesticidului denumit dicofol și a substanței chimice de uz industrial denumite acid perfluoroctanoic (PFOA), a sărurilor sale și a compușilor înrudiți cu PFOA;

și

3) progresele tehnice și legislative în domeniu.

Acest UIP a făcut obiectul unei consultări cu autoritățile competente ale statelor membre, cu industria, cu organizațiile de mediu și cu publicul larg. UIP va fi transmis Secretariatului Convenției de la Stockholm, în conformitate cu obligațiile asumate ca parte de către Uniunea Europeană.

---

1 http://www.pops.int/TheConvention/Overview/TextoftheConvention/tabid/2232/Default.aspx

2 Un stat membru (Italia) încă nu a ratificat Convenția.

3 Decizia 2006/507/CE a Consiliului din 14 octombrie 2004 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (JO L 209, 31.7.2006, p. 1.)

4 Regulamentul (CE) nr. 850/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind poluanții organici persistenți și de modificare a Directivei 79/117/CEE (JO L 158, 30.4.2004, p. 7).

5 Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (JO L 169, 25.6.2019, p. 45).

6 https://ec.europa.eu/environment/chemicals/international_conventions/pdf/sec_2007_341.pdf

2. POLUANȚII ORGANICI PERSISTENȚI (POP)

POP sunt substanțe chimice care persistă și se bioacumulează în mediu, putând cauza efecte adverse semnificative asupra sănătății umane sau asupra mediului. Acești poluanți sunt transportați transfrontalier, departe de sursele lor și se acumulează chiar și în regiuni unde nu au fost niciodată folosiți sau produși. POP reprezintă o amenințare la adresa mediului și a sănătății umane pe întreg globul, iar regiunile arctice, baltice și alpine fiind exemple de zone de absorbție a POP în UE. Acțiunea internațională a fost considerată necesară pentru reducerea și eliminarea producerii, utilizării și eliberării acestor substanțe. Substanțele vizate de instrumentele juridice internaționale privind POP sunt enumerate în tabelul 1.

3. ACORDURI INTERNAȚIONALE CARE VIZEAZĂ POP

3.1. Protocolul CEE-ONU privind POP[7]

Protocolul privind POP („protocolul privind POP") al Convenției CEE-ONU privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi (*Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution* – CLRTAP) a fost adoptat la 24 iunie 1998, la Aarhus, Danemarca. Protocolul privind POP a fost aprobat de Uniunea Europeană și de 23 de state membre[8]. Protocolul privind POP se axează în prezent pe o listă de 16 substanțe care cuprinde unsprezece pesticide, două substanțe chimice de uz industrial și trei subproduse rezultate în mod neintenționat. În 2009, părțile au adoptat decizii pentru a include în listă șapte substanțe noi. Totuși, respectivele decizii nu au intrat încă în vigoare.

Protocolul privind POP interzice producerea și utilizarea substanțelor chimice incluse în listă, fie imediat, fie într-o etapă ulterioară, și include dispoziții privind gestionarea deșeurilor care constau în substanțele chimice respective sau care le conțin. El obligă părțile să își reducă emisiile de dioxine, furani, hidrocarburi aromatice policiclice - (HAP) și HCB - și stabilește valori-limită de emisie specifice pentru incinerarea deșeurilor municipale, periculoase și medicale. Obiectivul final este eliminarea oricăror descărcări, emisii și pierderi ale acestor substanțe POP.

3.2. Convenția de la Stockholm

Convenția de la Stockholm a fost adoptată în 2001 în cadrul Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu (*United Nations Environment Programme* – UNEP) și a intrat în vigoare în 2004. Ea promovează acțiunea la nivel mondial cu privire la un grup inițial de douăsprezece substanțe POP, obiectivul general fiind de a proteja sănătatea umană și mediul de efectul POP. Convenția impune părților să ia măsuri pentru a elimina sau a reduce eliberarea de POP în mediu. În ea se face trimitere specifică la o abordare precaută, astfel cum se prevede în Principiul 15 din Declarația de la Rio privind mediul și dezvoltarea, din 1992. Acest principiu este pus în aplicare prin articolul 8 din Convenția de la Stockholm, care stabilește regulile de includere a substanțelor chimice suplimentare.

În anexa A la Convenția de la Stockholm sunt incluse, în prezent, 28 de substanțe chimice sau grupuri de substanțe chimice care fac obiectul unei interdicții de producere și utilizare, cu excepția cazurilor în care există derogări generice sau specifice. În plus, producerea și utilizarea DDT, un pesticid încă utilizat în multe țări în curs de dezvoltare, sunt sever restricționate, astfel cum se prevede în anexa B la Convenția de la Stockholm. Anexa B

[7] http://www.unece.org/env/lrtap/pops_h1.htm

[8] Grecia, Malta, Polonia și Portugalia nu au aprobat încă Protocolul privind POP (https://treaties.un.org/Pages/ParticipationStatus.aspx?clang=_en).

conține, de asemenea, PFOS, sărurile sale și PFOS-F, pentru care există, de asemenea, derogări și utilizări acceptabile.

Derogările generice permit cercetarea la nivel de laborator, utilizarea ca standard de referință și prezența urmelor de contaminanți neintenționați în produse chimice, amestecuri și articole. Articolele care conțin POP, fabricate sau deja în uz înainte de data intrării în vigoare a obligației relevante fac, de asemenea, obiectul unei derogări, cu condiția ca părțile să transmită Secretariatului Convenției de la Stockholm informații privind utilizările și un plan național de gestionare a deșeurilor pentru astfel de articole.

Eliberările în mediu a subproduselor rezultate în mod neintenționat și care sunt incluse în lista din anexa C [dioxine, furani, PCB, PeCB, HCB și PCN (decembrie 2016), precum și hexaclorbutadienă (decembrie 2018)], sunt supuse unei reduceri continue la minimum, scopul final fiind eliminare totală, în cazurile în care este posibil. Conform anexei C, părțile trebuie să promoveze și, în conformitate cu planurile lor de acțiune, să impună utilizarea celor mai bune tehnici disponibile pentru noi surse în cadrul principalelor lor categorii de surse identificate în părțile II și III din anexa C la Convenția de la Stockholm.

Convenția de la Stockholm prevede, în plus, identificarea și gestionarea în siguranță a stocurilor care conțin sau constau în POP. Deșeurile care conțin, constau în sau care sunt contaminate cu POP trebuie eliminate astfel încât conținutul de POP să fie distrus sau transformat ireversibil astfel încât să nu mai prezinte caracteristici specifice POP. În cazul în care acest demers nu reprezintă opțiunea preferabilă din punct de vedere ecologic sau în cazul în care conținutul de POP este mic, deșeurile pot fi eliminate într-o altă manieră ecologică. Operațiunile de eliminare care pot conduce la recuperarea sau reutilizarea POP sunt interzise în mod explicit. În ceea ce privește expedierea deșeurilor, trebuie luate în considerare normele, standardele și orientările internaționale relevante, cum ar fi Convenția de la Basel din 1989 privind controlul transporturilor transfrontaliere ale deșeurilor periculoase și al eliminării acestora.

Tabel 1: Prezentare generală a POP reglementate la nivel internațional (noile POP adăugate la Convenția de la Stockholm din 2009 sunt evidențiate în gri)

Substanță	CAS	Inclusă în Convenția de la Stockholm	Inclusă în Protocolul CEE-ONU privind POP	Inclusă în Regulamentul UE privind POP
POP produși în mod intenționat				
Aldrin	309-00-2	Anexa A	Da	Da
Clordan	57-74-9	Anexa A	Da	Da
Clordecon	143-50-0	Anexa A	Da	Da
Dieldrin	60-57-1	Anexa A	Da	Da
Endosulfan	959-98-8 33213-65-9 115-29-7	Anexa A	Nu	Da
Endrin	72-20-8	Anexa A	Da	Da
Heptaclor	76-44-8	Anexa A	Da	Da
Hexabrombifenil (HBB)	36355-01-8	Anexa A	Da	Da
Hexabromciclododecan (HBCDD) (inclusiv izomerii săi)	25637-99-4 3194-55-6 134237-50-6 134237-51-7 134237-52-8	Anexa A	Nu	Da
Hexabromdifenileter și	36483-60-0;	Anexa A	Da	Da

Substanță	CAS	Inclusă în Convenția de la Stockholm	Inclusă în Protocolul CEE-ONU privind POP	Inclusă în Regulamentul UE privind POP
heptabromdifenileter	68928-80-3; și altele			Da
Hexaclorbenzen (HCB)	118-74-1	Anexa A	Da	Da
Alfa-hexaclorciclohexan*	319-84-6; 608-73-1	Anexa A	Da: Hexaclorciclohexani (HCH: CAS: 608-73-1[9]), incluzând lindan (CAS: 58-89-9)	Da (toți izomerii incluzând gamma HCH găsiți în lindan)
Beta hexaclorciclohexan*	319-85-7	Anexa A		
Lindan*	58-89-9	Anexa A		
Mirex	2385-85-5	Anexa A	Da	Da
Pentaclorbenzen	608-93-5	Anexa A	Da	Da
Pentaclorfenol (PCP)	87-86-5 și altele	Anexa A	Nu	Da – adăugat odată cu reformarea din 2019
Bifenili policlorurați (PCB)	1336-36-3 și altele	Anexa A	Da	Da
Tetrabromdifenileter și pentabromdifenileter	40088-47-9; 32534-81-9; și altele	Anexa A	Da	Da
				Da
Toxafen	8001-35-2	Anexa A	Da	Da
DDT	50-29-3	Anexa B	Da	Da
Acid perfluoroctan sulfonic, sărurile sale și fluorură de sulfonil perfluoroctanică (PFOS)	1763-23-1; 307-35-7, și altele	Anexa B	Da	Da
Acid perfluoroctanoic (PFOA), sărurile sale și compuși înrudiți cu PFOA	335-67-1	Anexa A	Nu	Da – adăugat în aprilie 2020
PCCS – parafine clorurate cu catenă scurtă	85535-84-8; și altele	Anexa A	Da	Da
HCBD – hexaclorbutadienă	87-68-3	Anexa A	Da	Da
PCN – naftaline policlorurate	70776-03-3 și altele	Anexa A	Da	Da
Bis(pentabromfenil)eter, cunoscut și sub denumirea de decabromdifenileter (c-decaBDE)	1163-19-5	Anexa A	Nu	Da – adăugat odată cu reformarea din 2019
Dicofol	115-32-2	Anexa A	Nu	Da – adăugat în iunie 2020
POP produși în mod neintenționat				
Dibenzoparadioxine policlorurate (PCDD)	1746-01-6	Anexa C	Da	Da
Dibenzofurani policlorurați (PCDF)	1746-01-6	Anexa C	Da	
Hexaclorbenzen (HCB)	118-74-1	Anexa C	Da	Da
Pentaclorbenzen	608-93-5	Anexa C	Da	Da – adăugat odată cu reformarea din 2019
Bifenili policlorurați (PCB)	1336-36-3 și altele	Anexa C	Da	Da
PCN – naftaline policlorurate	70776-03-3 și altele	Anexa C	Da	Da – adăugat odată cu reformarea din 2019
Hidrocarburi aromatice policiclice (HAP)	207-08-9 și altele	Nu	Da	Da
HCBD – hexaclorbutadienă	87-68-3	Anexa C	Da	Da – adăugat odată

[9] Acest număr CAS se referă la amestecul izomeric al alfa, beta, gamma, delta și epsilon HCH.

Substanță	CAS	Inclusă în Convenția de la Stockholm	Inclusă în Protocolul CEE-ONU privind POP	Inclusă în Regulamentul UE privind POP
				cu reformarea din 2019

* Lindan, alfa- și beta-hexaclorciclohexan, precum și clordecon și hexabrombifenil sunt noi POP în conformitate cu Convenția de la Stockholm, dar care au fost deja reglementați prin Protocolul privind POP și Regulamentul UE privind POP.

4. SCOPUL PLANULUI DE PUNERE ÎN APLICARE AL UNIUNII (UIP) PRIVIND POP

Convenția de la Stockholm prevede obligația tuturor părților de a dezvolta și de a depune eforturi pentru implementarea unui plan de punere în aplicare a obligațiilor care le revin în temeiul Convenției de la Stockholm. Pentru Uniune, această obligație este pusă în aplicare și prin articolul 9 din Regulamentul privind POP. Prin urmare, Comisia a elaborat (în 2007) un plan de punere în aplicare privind POP, care vizează și substanțele care intră sub incidența Protocolului privind POP[10]. Ulterior, acest plan a fost actualizat de mai multe, în corelare cu evoluțiile Convenției de la Stockholm, a Protocolului privind POP și a legislației. UE.

Scopul general al UIP este nu numai de a îndeplini obligațiile legale, ci și de a evalua acțiunile întreprinse și de a stabili o strategie și un plan de acțiune pentru viitoarele măsuri la nivelul Uniunii referitoare la POP incluse în Convenția de la Stockholm și/sau în Protocolul CEE-ONU privind POP.

Prin urmare, UIP urmărește:

- revizuirea măsurilor existente la nivelul Uniunii privind POP;
- evaluarea eficienței și a suficienței lor pentru îndeplinirea obligațiilor care decurg din Convenția de la Stockholm;
- identificarea nevoilor de a lua măsuri suplimentare la nivelul Uniunii;
- elaborarea unui plan pentru punerea în aplicare a măsurilor suplimentare;
- identificarea și consolidarea legăturilor și a potențialelor sinergii între gestionarea POP și alte politici de mediu și alte domenii de politică; și
- creșterea gradului de informare privind POP și măsurile de control al acestora.

5. REZUMATUL PLANULUI DE PUNERE ÎN APLICARE AL UNIUNII

Al patrulea plan de punere în aplicare al Uniunii este prezentat în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport. Revizuirea și actualizarea celui de al treilea plan de punere în aplicare abordează modificările incluse în Regulamentul privind POP, includerea noilor poluanți organici persistenți în Convenția de la Stockholm și progresele tehnice și legislative realizate în acest domeniu.

Introducerea oferă o prezentare generală a cadrului legislativ internațional în care funcționează Regulamentul privind POP, inclusiv un rezumat al Protocolului CEE-ONU privind POP și al Convenției de la Stockholm.

[10] SEC (2007) 341

Capitolul 2 prezintă situația actuală a modului în care UE își execută obligațiile în calitate de Parte la reglementările internaționale menționate mai sus. El descrie legislația UE relevantă pusă în aplicare, precum și instrumentele financiare care sprijină punerea în aplicare.

În special, acestea includ noi secțiuni ale UIP care oferă descrieri detaliate ale Regulamentului privind POP. Ca parte a Regulamentului privind POP, Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) primește o serie de sarcini pentru a sprijini Comisia Europeană, printre altele în activitatea de identificare a noilor candidați POP. Această modificare a regulamentului aliniază mai bine procesele din cadrul Regulamentului privind POP la legislația conexă privind substanțele chimice referitoare la înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), și anume Regulamentul (CE) nr. 1907/2006. În plus, ECHA are obligația de a furniza informații suplimentare pe site-ul de internet al ECHA[11], inclusiv notificarea pregătirii unei propuneri de includere în listă a unei substanțe noi și o perioadă de consultare de opt săptămâni pentru orice parte interesată, permițând o mai mare transparență și contribuții din partea industriei, a organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri) și a organismelor de cercetare în ceea ce privește furnizarea de date privind candidați POP.

Regulamentul privind POP modifică, în plus, obligația de raportare a statelor membre. Raportarea anuală și trianuală către Comisie cu privire la progresele înregistrate în raport cu obiectivele Regulamentului (CE) nr. 850/2004 în temeiul articolului 12 se înlocuiește cu articolul 13 din Regulamentul POP, care impune statelor membre să întocmească un raport care să detalieze progresele înregistrate în raport cu obiectivele Regulamentului privind POP și să îl pună la dispoziția publicului. Statele membre au obligația de a acorda Comisiei și ECHA acces la informațiile cuprinse în rapoarte.

Capitolul 2 include și informații suplimentare privind legislația Uniunii referitoare la sol și la terenurile contaminate, care lipseau în versiunile anterioare ale UIP și CIP. Ele includ detalii vizând Directiva privind răspunderea pentru mediul înconjurător (2004/35/CE), Regulamentul (UE) 2019/1009 privind produsele fertilizante și strategia tematică pentru protecția solului.

Capitolul 3 oferă o evaluare globală a POP în Uniune în ceea ce privește producerea, utilizarea, introducerea lor pe piață, precum și cu privire la stocurile existente și la contaminarea fluxului de deșeuri. Acest capitol se bazează în principal pe rapoartele și planurile de punere în aplicare elaborate de statele membre.

El include noi secțiuni detaliate care cuprind în special:

- Agentul de ignifugare decabromdifenileter bromurat (decaBDE), care a fost utilizat pe scară largă în Uniune în materialele plastice și în textilele utilizate în locuințe înainte de intrarea în vigoare, în martie 2019, a unei restricții în baza REACH vizând utilizarea decaBDE. În mai 2017, Conferința părților la Convenția de la Stockholm a decis să includă decaBDE în anexa A. UIP raportează că utilizarea de vârf a decaBDE în Uniune a fost de 75 000 de tone în 2000, cu o eliminare treptată completă până în 2019. Având în vedere durata de viață a articolelor tratate, se poate estima că decaBDE va continua să aibă un impact asupra fluxurilor de deșeuri în următorii ani.
- Surfactantul perfluorurat denumit acid perfluoroctanoic (PFOA), sărurile sale și compuși înrudiți cu PFOA. PFOA este a doua substanță alchil per- și poli-fluorurată (PFAS) inclusă în lista din anexa la Convenția de la Stockholm, după acidul

[11] https://echa.europa.eu/understanding-pops

perfluoroctan sulfonic (PFOS). PFOA a fost utilizat pe scară largă în Uniune într-o gamă foarte largă de aplicații ca repelent pentru apă, ulei și pete, precum și ca intermediar în fabricarea fluorpolimerilor. PFOA a fost adăugat la Convenția de la Stockholm în 2019, cu o serie de derogări. Gestionarea PFOA și a deșeurilor contaminate cu PFOA reprezintă o provocare semnificativă pentru Uniune în următorul deceniu și ulterior.

- Pesticidul pentaclorfenol (PCP), care a fost utilizat anterior ca produs de conservare a lemnului, în principal în medii industriale, cum ar fi liniile de transmisie a energiei electrice și traversele de cale ferată. PCP, sărurile sale și esterii săi au fost adăugați în anexa A la Convenția de la Stockholm în mai 2015. Utilizarea PCP în Uniune a fost restricționată din 1991 și a fost restricționată și mai mult în temeiul REACH în 2008. Deși, timp de mulți ani, în Uniune nu s-a constatat nicio utilizare a PCP pentru tratarea lemnului, durata de viață a lemnului tratat poate fi de până la 50 ani, ceea ce ar putea crea probleme pentru gestionarea finală a deșeurilor de lemn.
- Pesticidul dicofol, care a fost utilizat ca înlocuitor al DDT pentru controlul acarienilor și al altor organisme dăunătoare pentru o varietate de plante de cultură, cum ar fi fructele, legumele, plantele ornamentale, bumbacul și ceaiul. Dicofolul a fost adăugat la Convenția de la Stockholm în mai 2019. În Uniune, utilizarea dicofolului a scăzut de la 317 tone pe an în 2000, la 32 de tone pe an în 2009. Utilizarea dicofolului nu a mai fost permisă în Uniune după 2010. Dicofolul a fost, de asemenea, adăugat în Directiva privind standardele de calitate a mediului în 2013 (2013/39/UE). Se estimează un număr limitat de probleme moștenite (în afara siturilor de utilizare anterioară), deși contaminarea plantelor de cultură importate poate prezenta o zonă pentru un control suplimentar.

Capitolul 3 include și actualizări privind activitatea de eliminare treptată și distrugere finală (sau transformare ireversibilă) a bifenililor policloruraţi (PCB) utilizați ca fluide de transfer termic în cadrul echipamentelor dielectrice. Un sondaj realizat în 2017 a arătat că majoritatea statelor membre au înregistrat progrese semnificative în direcția eliminării din uz a echipamentelor care conțin PCB. Regulamentul privind POP include obiectivul stabilit în temeiul Convenției de la Stockholm privind eliminarea treptată a PCB până în 2025.

Capitolul 3 detaliază suplimentar activitățile întreprinse pentru reevaluarea criteriilor POP pentru substanțele cu grad mare de mobilitate, cu posibilitatea de a elabora noi criterii suplimentare la criteriul bioacumulării.

Capitolele 4 și 5 oferă o analiză aprofundată a fiecărei obligații individuale din Convenția de la Stockholm care afectează modul în care Uniunea tratează POP. În urma acestei analize, UIP identifică 31 de acțiuni de îmbunătățire a punerii în aplicare a obligațiilor UE care decurg din Convenția de la Stockholm.

Capitolele 3 și 4 demonstrează că utilizarea substanțelor incluse în lista din Convenția de la Stockholm sau în Protocolul privind POP și reglementate prin Regulamentul privind POP înainte de 2008 (vechii POP) a fost eliminată treptat. Celelalte utilizări ale vechilor POP se regăsesc doar în cazul articolelor care au fost produse și introduse pe piață înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului privind POP și ca standarde în scopuri de cercetare. Ambele utilizări sunt vizate de derogări generale acordate prin Convenția de la Stockholm și prin Regulamentul privind POP.

Substanțele POP incluse mai nou în lista Convenției de la Stockholm sau în Protocolul privind POP între 2009 și 2017 au fost adăugate ulterior în Regulamentul privind POP. Substanțele POP adăugate la Convenția de la Stockholm în mai 2019 fie erau deja de mult

timp eliminate treptat din Uniune (dicofol), fie făceau obiectul unor controale suplimentare în temeiul REACH (PFOA, sărurile sale și compușii înrudiți) și au fost adăugate în Regulamentul privind POP în 2020.

Pentru anumiți POP, în special agenții ignifugi bromurați (PBDE și HBCDD) și substanțele chimice perfluorurate (PFOA, sărurile sale și compușii înrudiți), utilizarea a continuat până recent, ceea ce înseamnă că deșeurile care conțin aceste substanțe pot reprezenta o provocare pentru Uniune și pentru statele membre în următorii câțiva ani. În plus, deșeurile conținând POP (de exemplu, pesticide ieșite din uz sau echipamentele contaminate) au fost importate în unele state membre în scopul eliminării. Aceste importuri au fost efectuate în conformitate cu dispozițiile Convenției de la Stockholm și contribuie la reducerea globală și la buna gestionare a POP la nivel mondial.

În câteva state membre există încă stocuri de pesticide ieșite din uz care conțin substanțe POP și a căror producere, utilizare și introducere pe piață sunt în prezent strict interzise în temeiul Regulamentului privind POP. Aceste stocuri și alte deșeuri care constau în sau care sunt contaminate cu POP necesită o gestionare adecvată pentru a asigura eliminarea ecologică corectă, inclusiv specificarea și revizuirea valorilor-limită corespunzătoare și operațiunile de tratare a deșeurilor. În acest scop, Comisia pregătește în prezent o propunere de modificare a anexelor IV și V la Regulamentul privind POP.

Sondajul realizat de statele membre în 2017 pentru stocurile de PCB rămase în uz în cadrul fluidelor de transfer termic pentru echipamente dielectrice a evidențiat faptul că, în comparație cu stocurile estimate în 1990, au rămas mai puțin de 10 %. Cu toate acestea, pentru un număr mic de state membre, stocurile rămase în uz au fost mult mai mari, situându-se la aproximativ 50 % din nivelul de referință din 1990. Convenția de la Stockholm prevede eliminarea treptată a utilizării PCB în echipamente până în 2025 și solicită părților să asigure gestionarea corectă din punct de vedere ecologic a deșeurilor lichide care conțin PCB până în 2028.

Capitolele 6 și 7 oferă informații suplimentare privind punerea în aplicare a altor obligații decât cele legate direct de substanțele chimice care sunt incluse în listă. Ele demonstrează că schimbul de informații privind aspectele tehnice între statele membre și cu țările terțe continuă să reprezinte o provocare și ar trebui îmbunătățit pentru a sprijini mai bine punerea în aplicare a Regulamentului privind POP.

În plus, în toamna anului 2019 a avut loc o consultare publică cu privire la ultimul proiect de versiune provizorie a UIP. Feedback-ul primit de la respondenți a evidențiat preocupări atât din partea publicului larg, cât și din partea experților. Respondenții au evidențiat în special o lipsă de vizibilitate a activităților în curs de desfășurare privind POP la nivelul statelor membre și al Uniunii (inclusiv modul în care ei ar putea contribui) și o lipsă de comunicare adaptată grupurilor de părți interesate cu privire la principalele preocupări și probleme legate de POP. Respondenții din rândul publicului larg au subliniat în special cele mai mari preocupări ale lor cu privire la informațiile privind pesticidele ieșite din uz și contaminarea alimentelor.

Comunicarea cu publicul și cu principalele părți interesate se află în centrul uneia dintre cele 31 de acțiuni menite să îmbunătățească punerea în aplicare a obligațiilor Uniunii.

Uniunea Europeană și statele membre acordă asistență tehnică și financiară considerabilă pentru a sprijini punerea în aplicare a Convenției de la Stockholm de către țările în curs de dezvoltare prin diverse instrumente.

6. CONCLUZII GENERALE

În Uniune, măsurile legislative privind producerea, introducerea pe piață și utilizarea POP și cele care vizează gestionarea deșeurilor care constau în sau care conțin POP sunt suficient de cuprinzătoare pentru a permite îndeplinirea obligațiilor care decurg din Convenție și din Protocolul privind POP.

S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește eliminarea POP. Producerea și utilizarea tuturor substanțelor POP este interzisă, cu unele derogări minore. O provocare principală pentru Uniune este eliminarea POP din ciclul deșeurilor și din stocurile rămase, întrucât acestea reprezintă în continuare o sursă importantă de emisii. În prezent, cele mai mari provocări le reprezintă POP bromurați, utilizați în trecut ca agenți de ignifugare (PBDE și HBCDD), substanțele chimice perfluorurate (PFOA, sărurile sale și compușii înrudiți), gestionarea pesticidelor ieșite din uz și eliminarea definitivă treptată a PCB din echipamentele dielectrice pentru a îndeplini obiectivul stabilit pentru 2025 în Regulamentul privind POP.

Având în vedere obligațiile care decurg din Convenția de la Stockholm și ținând seama de situația din Uniune, planul de punere în aplicare descrie 31 de acțiuni necesare pentru îndeplinirea obligațiilor. Cinci dintre aceste acțiuni sunt noi și se referă în particular la substanțele chimice nou incluse în listă. Opt acțiuni sunt acțiuni continue (în curs de derulare), iar 16 acțiuni au fost deja incluse în planul anterior de punere în aplicare și sunt încă în curs de desfășurare deoarece nu au fost încă finalizate sau continuă să rămână relevante.

Emisia de POP din cauza producerii neintenționate rămâne una dintre cele mai importante probleme care trebuie soluționată în Uniune. Prin urmare, câteva acțiuni sunt destinate elaborării unor măsuri corespunzătoare, cu scopul de a se realiza o reducere suplimentară a emisiilor de POP. Prevenirea formării de POP în mod neintenționat, prin dezvoltarea de procese și tehnologii care evită formarea lor ar trebui să fie abordată în principal în domeniul producției industriale, dar ar trebui să vizeze și sursele domestice, cum ar fi sursele difuze de incinerare. Sunt în continuare necesare activități suplimentare de cercetare și dezvoltare tehnologică în domeniu.

Inventarele echipamentelor care conțin bifenil policlorurat (PCB), precum și planurile de acțiune pentru colectarea și eliminarea lor au fost elaborate de toate statele membre. Informațiile privind cantitățile actuale de echipamente care conțin PCB demonstrează că multe state membre au înregistrat progrese semnificative; totuși, unele state membre se confruntă cu provocări care necesită a fi depășite și sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îndeplini obiectivul prevăzut în Convenția de la Stockholm vizând eliminarea treptată a utilizării PCB până în 2025.

Utilizarea POP bromurați ca agenți de ignifugare, în special a PBDE și a HBCDD, a fost larg răspândită în Uniune, însă utilizarea PBDE și a HBCDD este în prezent interzisă în temeiul Regulamentului privind POP, eliminarea treptată fiind finalizată cu câțiva ani în urmă. Cu toate acestea, durata de viață a articolelor tratate reprezintă o provocare pentru gestionarea deșeurilor care conțin aceste substanțe. S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește dezvoltarea de tehnici de identificare și separare a lor în cadrul fluxurilor deșeurilor, inclusiv elaborarea unor orientări de către Secretariat. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi continue pentru a contribui la soluționarea problemelor reprezentate de POP bromurați în fluxul deșeurilor. În plus, în timp ce materialele plastice tratate sunt gestionate în cadrul unui flux de deșeuri definit în temeiul Directivei 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente

electrice și electronice (DEEE)[12], produsele textile tratate vor intra în fluxurile de deșeuri municipale, în cazul cărora este posibil ca această problemă să fie mai puțin cunoscută.

Există în Uniune o producție limitată, în curs de derulare, de acid perfluoroctan sulfonic, de săruri ale sale și de fluorură de sulfonil perfluoroctanică (PFOS). Utilizarea PFOS în industria de placare a metalelor este singura sursă rămasă de emisii de PFOS rezultate în urma utilizării intenționate a substanței în cauză. Alternativele și înlocuitorii au fost deja cercetați pentru această utilizare și este necesară introducerea lor în practică pentru eliminarea completă a utilizării PFOS.

Utilizarea PFOA într-o serie de aplicații diferite a fost larg răspândită în întreaga Uniune, existând probabil provocări semnificative în ceea ce privește deșeurile și potențialul de emisii. În plus, UIP identifică faptul că, deși PFOS și PFOA au fost incluse în listă în temeiul Convenției de la Stockholm și al Regulamentului privind POP, sunt în curs de desfășurare activități suplimentare cu privire la alți compuși PFAS la nivel internațional, inclusiv semnalarea de către Norvegia a acidului perfluorhexan sulfonic (PFHxS) la Convenția de la Stockholm, precum și la nivelul Uniunii. Prin urmare, acțiunile de abordare a PFAS în Uniune și la nivel mondial sunt incluse în Strategia Uniunii pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice[13].

În cele din urmă, răspunsurile la consultarea publică privind proiectul de UIP au evidențiat provocările legate de comunicare și angajamente. Există o acțiune în curs de derulare prin care Comisia și statele membre evaluează necesitatea și valoarea adăugată a unei acțiuni concertate – campanii coordonate de informare la nivelul Uniunii – în domeniul POP, luând în considerare obligația statelor membre de a disemina informații în materie de mediu privind POP în temeiul Directivei 2003/4/CE[14]. Diseminarea informațiilor privind POP a fost deja îmbunătățită prin dezvoltarea site-ului internet al ECHA privind POP și prin crearea Platformei de informare pentru monitorizarea substanțelor chimice (IPCheM). Cu toate acestea, este necesară o revizuire suplimentară a tipului de diseminare necesară pentru a ajuta părțile interesate să găsească mai ușor informații, în special pentru activitățile în curs de derulare privind POP.

[12] Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) (JO L 197, 24.7.2012, p. 38)

[13] COM(2020) 667 final

[14] Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului (JO L 41, 14.2.2003, p. 26).